

Een toren van koe

Over het boek

Auteur: Pieter Van Den Heuvel

Illustrator: Pieter Van Den Heuvel

Uitgeverij: Gottmer

Over de maker

Pieter van den Heuvel studeerde Communicatie aan Fontys. Deze Nederlander voelt zich in de eerste plaats freelance copywriter. Dat betekent dat hij zich vooral bezig houdt met het maken van reclame (filmpjes, posters, kaartjes...). Hij werkte bijvoorbeeld mee aan de reclame voor Adidas en de Efteling. Hij stelt creativiteit centraal. Hij wil goede ideeën op de juiste manier vorm geven. In al zijn werk gebruikt hij poëzie en zoekt hij naar avontuur, nieuwe ervaringen en het onverwachte. Hij heeft ook een fascinatie voor toestellen. In zijn vrije tijd houdt hij zich bezig met het maken van prentenboeken. Dit is zijn tweede boek. Hij publiceerde eerder al "De verhuisdieren", een uitvouwbaar boek van 4 meter lang.

Bron: <http://pietervandenheuvel.com>

Korte inhoud

De koeien in de wei van de boer willen een toren bouwen. Ze beginnen kleinschalig en voorzichtig. Maar al snel komen er grootse middelen aan te pas. Ze gaan ver door, tot diep in de nacht. De dag erna merk je er niets meer van. Of wel?

1. VOOR HET LEZEN

1.1. Teken: een toren van dieren

MATERIAAL

- wit A-4 papier voor elk kind
 - fijn, zwart stiftje voor elk kind
-
- Vraag aan de kinderen wat hun lievelingsdieren zijn en laat ze erover vertellen.
 - Wat is jouw lievelingsdier?
 - Hoe ziet het eruit? Kan je het tekenen? Heeft het speciale vlekken, poten, vleugels, neus, enz.?
 - Hoe beweegt het dier? (staan, stappen, vliegen, kruipen, rennen, sluipen...). Vraag hoe het voortbeweegt, maar ook hoe het naar boven zou kunnen klimmen.
 - Geef alle kinderen een blaadje papier en een zwarte stift. Laat ze hun lievelingsdier onderaan op het blad tekenen.
 - Laat de kinderen hun tekening doorgeven aan de rechterbuur.
 - De rechterbuur tekent zijn, haar of hun lievelingsdier bovenop het dier van de linkerbuur. Laat ze ondertussen nadenken over hoe het ene dier op het andere raakt of staat (met één poot, op de kop van het andere dier, naar boven kruipend...).
 - Herhaal het procedé net zo lang tot de dierentorens terug bij de oorspronkelijke eigenaar belanden.

1.2. Verbeeldingsoefening: koeienfoto's

Deze oefeningen is meer gericht op de oudere en meer leesvaardige kinderen die zich al kunnen inleven in personages.

MATERIAAL

- foto's van koeien in de wei (zie bijlage)
-
- Vraag in welke mate kinderen al in contact kwamen met koeien. Voor stadskinderen is dit niet altijd vanzelfsprekend.
 - Wie heeft er al een koe gezien? Waar? Hoe zag ze eruit? Hoe groot was ze? Waren er nog andere koeien?
 - Je kan ook een non-fictie boek over koeien met hen bekijken.
 - Bekijk een of meer foto's. Laat de kinderen eerst in het algemeen vertellen.
 - Wat gebeurt er op de foto's?
 - Daarna laat je ze één koe kiezen. Vertrek vanuit de realiteit. Verdiep meer en meer. Laat ze zich inleven in de koeien vanuit de verschillende zintuigen. Laat ze ten slotte opgaan in hun fantasie.
 - Waarom heb je deze koe gekozen?
 - Welke naam zou je ze geven?
 - Hoe ziet jouw koe eruit? (kleur, klein-groot, dik-dun...)
 - Laat ze zich letterlijk verplaatsen in het dier. Verzinnen mag! Wat ziet jouw koe? Wat hoort ze?
 - Wat voelt ze? Wat ruikt ze? Is ze daar graag of niet?
 - Wat heeft ze vandaag al gedaan en wat zou ze nog willen doen?
 - Welke dromen heeft ze?
 - Wanneer de kinderen moeilijk op gang komen, doe je zelf even de oefening voor. Laat de kinderen ondertussen meedoen en mee fantaseren. Zo wordt het creatieve proces niet geblokkeerd.
 - Laat ze op het einde een samenhangend stukje vertellen over hun koe. Maak er zelf of samen met de kinderen een samenvattende zin van of verzin er een titel bij. Schrijf die neer naast de koe in kwestie.
-

2. TIJDENS HET LEZEN

- Lees telkens de zin op de pagina voor. Wijs naar de koe waarover het gaat.
 - Laat ze verder kijken naar de bijbehorende prent en hun indrukken verwoorden. Neem hiervoor voldoende tijd.
 - Bij de eerste lezing leg je nog geen klemtoon op het rijm.
 - Je begint rustig en wordt steeds enthousiaster naarmate de toren hoger wordt. Bij een aantal zinnen kan je een pauze nemen.
 - “Toon die vindt het veel te hoog en besluit de klim te staken”
 - “Ties komt even kijken waar de wei zich druk om maakt”
 - “Klaas heeft met zijn horens in de luchtballon gegrift.”
 - Stop met je enthousiasme voor de zin “Zo is het wel weer mooi geweest!”. Je verzint een stem voor de boer en laat hem die zin duidelijk roepen. Het einde vertel je met een rustige, beschrijvende realistische toon.
 - Voor “hoewel” neem je opnieuw een pauze. Dan pas laat je de laatste tekening zien.
 - Beluister de eerste reacties van de kinderen over het boek.
-

3. NA HET LEZEN

3.1. Rijm

Lees het boek opnieuw voor en laat de kinderen zoeken naar het rijm. Focus je vooral op de tekst en minder op de tekeningen. Cluster hierbij de twee rijmende zinnen en benadruk de rijmende woorden. Beluister daarna de klanken in de zin.

- Wie weet wat rijmen is? Leg eens uit. Geef een voorbeeld van een rijm.
- Waar hoor je een rijm in dit boek? Welke woorden en zinnen rijmen? (eindrijm)
("mee-twee", "meegenomen-dromen", "wei-vogelvrij", "staken-aanraken", "maakt-aanraakt", "lift-gegrift", "top-op", "leven-zweven", "wei-zij")
- Welke namen lijken op elkaar? Welke woorden hebben in het midden of aan het begin dezelfde klanken? (middenrijm of **beginrijm**) ("Suus-Truus", "Marieke-Henriete", "Berta-Lara", "Truus en Toos", "Fien en Ties")
("wei-leiding", "gaan-Pablo-Marie", "derde-hebben", "eten-meegenomen"; "dit-klim", "kijken-wei", "omhoog"-vogelvrij", "Toos-hoog", "**wil-wolk**", "**komt-kijken**", "**is-in**", "**voelt vogelvrij**" "**vindt-veel**")

3.2. Tekst en beeld

Lees per tekening de zin voor en laat de kinderen gedetailleerd kijken naar de hele prent. Sta uitdrukkelijk stil bij de beeldspraak!

- p.1-2: Wat zie je allemaal? Hoe zie je dat de koeien een toren gaan bouwen? Welke dieren zijn er nog? Wat doen ze? Gaan zij ook een toren bouwen? Of doen ze iets anders?
- p.3-4: Wie is Pablo? Welke dieren bouwen ook een toren? Ga terug naar de vorige tekening en zoek naar de veranderingen. (enkele vogels zijn weggevlogen, de kip en het vogeltje staan ook op een koe, de eekhoorn steelt een ei, enz.)
- Laat de kinderen verder kijken op de volgende prenten. Welke extra verhalen zie je nog? (de vos heeft wellicht een kip opgegeten, de vogels komen uit hun ei, de boot wordt opgetild door de octopus, een koe doet haar behoeften in een toilet, enz.) Achteraf kan je het boek laten liggen, zodat de kinderen het zelf kunnen herbekijken.

Denk met de kinderen na over een aantal uitdrukkingen. Op de tekeningen worden ze letterlijk weergegeven. Maar wat betekenen ze in het echt?

- Wat betekent "zich vogelvrij voelen" "uitkijken naar", "staken", "zich druk maken", "in de wolken zijn", "de top bereiken", "hun leven riskeren", enz.
- Hoe wordt de zin op de tekening afgebeeld? (vleugels, verrekijkers, vlaggetje...)

Sta ook stil bij het kleurgebruik en het perspectief.

- Hoe ziet de lucht eruit? (kleur)
- Hoe is de verhouding van de toren met de achtergrond? Zijn de koeien op elk blad hetzelfde? Wordt de toren zichtbaar groter of kleiner? Sta stil bij het uitzoomende perspectief. Pas als de koeien terug in de wei staan, wordt er opnieuw ingezoomd.

3.3. Leeservaring van de juryleden

- Wat vind je van dit boek? Wat is grappig en wat niet?
- Wat vind je van het einde?
- Wat zou er echt zijn in het boek en wat verzonnen? Wat kan in de werkelijkheid en wat is fantasie?

3.4. Creatieve verwerking

MATERIAAL

-
- papier met hun tekening van een toren van dieren
 - fijne zwarte stift voor elk kind
 - waterverf, penselen en water
-
- Laat de kinderen hun tekening er opnieuw bijnemen of ga te werk zoals in 1.1.
 - Laat deze illustratie zien: <https://www.behance.net/gallery/17580083/Weight>.
 - Vraag ze om de dieren in te kleuren met lijnen, stipjes, kleine vormpjes, cirkels, enz.
 - Jullie mogen jullie tekening afmaken op de manier waarop Pieter Van Den Heuvel dit doet.
 - Gebruik voor elk dier streepjes, stipjes, kleine figuurtjes, cirkeltjes, lusjes, enz.
 - Verzin een verhaal bij je tekening. Teken wat er nog nodig is: machines, andere dieren, bepaalde achtergrondfiguren. Gebruik hiervoor een zwarte stift.

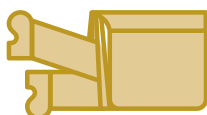
→ Schilder de lucht, het gras, de achtergrond met waterverf. Zorg dat er zo weinig mogelijk wit blijft.

Gebruik veel water bij je verf. Op die manier blijft het werk licht. Wat donker moet zijn, mag je met verf donkerder maken.

- Laat ze bij één dier uit de tekening een zin verzinnen. Lees eventueel ter inspiratie enkele zinnen uit het boek of uit oefening 1.2. voor.
 - Laat ze er een rijmende zin van maken. (bijvoeglijk naamwoord toevoegen met een zelfde letter, een andere zin toevoegen in eindrijm...)
 - Je kan de verschillende tekeningen eventueel aan elkaar plakken en er een boek van maken.
-

4. VERDER LEZEN

- Koe en kalf / Geert De Kockere en Ann Ingelbeen (ill.) (De Eenhoorn, 2006)
 - De koe die in de boom klom / Gemma Merino (Lemniscaat, 2015)
-

Juryleden kunnen online op de boeken reageren. Ga naar www.deleesjury.be, klik op 'Lezen' en dan op de juiste leeftijdsgroep en het boek in kwestie.

Bijlages

Bijlages

Bijlages

Bijlages

